

Enfeksiyon Hastalıklarında Olgular Eşliğinde Hukuki sorunlar

Dr.Öğr.Üyesi Mustafa Usanmaz

Samsun Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları ABD

Olgu Sunumu ve Hukuki Analizi:

- Tanı sürecindeki olası gecikmeler, eksiklikler veya hataların tespiti. (Örn: İlk başvuruda mikrobiyolojik inceleme yapılmaması)
 - Tedavi sürecinde uygulanan yöntemlerin güncel tıbbi standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi.
 - Gelişen komplikasyonların öngörülebilirliği ve yönetimi.
- Hekimin bilgi ve beceri eksikliği, ihmali veya kusurlu davranışının olup olmadığının tartışılması.

Enfeksiyon Hastalıklarında Sık Karşılaşılan Hukuki Sorunlar:

- Tanı hataları ve gecikmeleri:** Özellikle atipik seyirli veya nadir görülen enfeksiyonlarda tanı güçlüğü ve hukuki sonuçları.
- Tedavi komplikasyonları:** Antibiyotik ilişkili komplikasyonlar, cerrahi enfeksiyonlar ve diğer tıbbi müdahaleler sonrası gelişen enfeksiyonlar.
- Hastane enfeksiyonları:** Hastane kaynaklı enfeksiyonların önlenmesi ve kontrolünde hastane yönetiminin ve sağlık çalışanlarının sorumluluğu.
- Bulaşıcı hastalıkların yönetimi:** Bildirim yükümlülüğü, izolasyon kararları ve hasta hakları arasındaki denge.
- Aşı uygulamaları:** Aşılamadan kaynaklanan komplikasyonlar ve aşı reddi durumlarında hukuki sorumluluk.

Hukuki Kavramlar ve İlkeler:

- **Tıbbi uygulama hatası (malpraktis)**
- **Aydınlatılmış onam:** Hastanın bilgilendirilmesi, rızasının alınması ve enfeksiyon hastalıklarında özel durumlar (bulaşıcı hastalıklar, acil durumlar).
- **Hekimin özen yükümlülüğü:** Enfeksiyon hastalıklarının tanı ve tedavisinde hekimin göstermesi gereken dikkat ve titizlik.
- **Nedensellik bağı:** Hekimin kusurlu davranışı ile hastanın zarar görmesi arasındaki illiyet ilişkisinin kurulması.
- **Hasta hakları:** Bilgi alma, tedavi seçme, mahremiyet ve diğer hasta haklarının enfeksiyon hastalıkları bağlamında değerlendirilmesi.

OLGU

Hasta Bilgileri:

- Yaş: 25
- Cinsiyet: Erkek
- Şikayetler: Yüksek ateş, karın ağrısı, kanlı ishal
- Öykü: Hasta, bir hafta önce kamp yapmaya gittiğini ve içme suyunu doğal kaynaklardan sağladığını belirtiyor. İlk başta hafif ishal ve halsizlik şikayetleri ile aile hekimine başvuruyor. Kendisine gastroenterit tanısı konulup semptomatik tedavi başlanıyor. Ancak iki gün sonra kanlı ishal ve yüksek ateşle acil servise başvuruyor.

Klinik Seyir:

- İlk başvuru: Hafif ishal ve karın ağrısı nedeniyle semptomatik tedavi başlanıyor. Fizik muayenede belirgin bulgu yok. Laboratuvar tetkiki yok. Acil servisten taburcu
- 2 gün sonra: Kanlı ishal ve ateşle tekrar hastaneye başvuruyor, 39 derece ateş mevcut, dışkı tetkiki yapılmamış, intravenöz sıvı tedavisi başlanıyor. Maflor saşe (bifidobacterium) ile taburcu

Klinik İzlem

- 5. gün: Halsizlik, oligüri, tekrar hastane başvurusu. Enfeksiyon Hastalıkları servisi yatışının 2.günü böbrek yetmezliği gelişiyor, Hemolitik Üremik Sendrom (HÜS) tanısı konulup, hasta yoğun bakıma alınıyor.
- Gaita direkt bakıda bol eritrosit, bol lökosit görülüyor. Gaita kültürü sonucu bekleniyor. 2 gr/gün seftriakson iv başlanıyor.
 - kreatin 3.8 mg/dL
 - üre 145 mg/dL
 - lökosit 18.000/mm³
 - CRP:145/L
 - Hb 9.4 g/dL
 - trombosit 55.000/mm³
 - LDH >1000 U/L saptanmış;
 - periferik yaymada şistositler görülmüştür.
- 7. gün: Çoklu organ yetmezliği nedeniyle exitus oluyor.

Otopsi Bulguları:

- Tanı: Hemolitik Üremik Sendrom (HÜS) ,sekonder E. coli enfeksiyonu
- Önemli Bulgular: Böbrek yetmezliği, yaygın intravasküler pıhtılaşma (DIC)

Hukuki Değerlendirme:

- Tanıda gecikme var mı? Hastanın başvurusunda detaylı mikrobiyolojik inceleme yapılmaması tanının gecikmesine neden olmuştur.
- Hekim kusurlu mu? Erken teşhis ile uygun destekleyici tedavi verilseydi hasta kurtarılabilir miydi?
- Hukuki Sonuçlar: Hasta yakınları, ihmal nedeniyle hastane ve hekime dava açabilir.

Sonuç:

- Bu vaka, gastroenterit benzeri semptomların altta yatan ciddi bir enfeksiyon hastalığına işaret edebileceğini ve erken teşhisin hayat kurtarıcı olduğunu göstermektedir.

GÜNDEM

Bolu'da 1 kişinin öldüğü, 147 kişinin etkilendiği sudan zehirlenmeye ilişkin 5 sanığa dava

Bolu'nun Yuva köyünde Temmuz 2022'de yaşanan, 1 kişinin öldüğü, aralarında çocukların da bulunduğu 147 kişinin de etkilendiği içme suyundan kaynaklı zehirlenmelere ilişkin 5 görevli hakkında 15 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

- Olayda yaşamını yitiren Eyüp Ertem'in ailesi ile toplam 86 müştekinin yer aldığı davanın iddianamesinde, otopsi ve hastane raporlarına göre Ertem'in ölümünün, "**E. Coli**" enfeksiyonuna bağlı "**invaziv enterokolit, sepsis, septik şok, tipik hemolitik üremik sendrom ile gelişen komplikasyonlar sonucu**" meydana geldiğinin belirlendiği anlatıldı.

"İZCİ" isimli bulaşıcı hastalık erken uyarı sisteminin takibinden sorumlu İl Sağlık Müdürlüğünde görevli hemşireler B.K. ve F.İ'nin, sisteme girip gerekli kontrol ve izlemi yapmadıkları, C4 salgın uyarısını zamanında takip ve fark etmedikleri, bu nedenle gerekli yerlere bildirimde bulunulmasını geciktirerek salgından geç haberdar olunmasına ve geç müdahalede bulunulmasına ve geç kalınan sürede etkilenen kişilerin artmasına neden oldukları için kusurlu bulunduklarından bahsedilen iddianamede sanıklar M.A.A, Ü.B. ve M.E. hakkında "taksirle bir kişinin ölümüne ve birden fazla kişinin yaralanmasına neden olma" suçundan 2'şer yıldan 15'er yıla kadar, B.K. ve F.İ. hakkında ise "görevi kötüye kullanma" suçundan 3'er aydan 1'er yıla kadar hapis cezası isteniyor.